

NÁVRH HABILITAČNEJ KOMISIE

**vo veci habilitačného konania PhDr. Jana Činčeru, Ph.D.,
spracovaný v zmysle § 7 ods. 2 zásad Trnavskej univerzity v Trnave o postupe
získavania vedecko-pedagogických titulov docent a profesor**

a) Zoznam členov habilitačnej komisie a oponentov:

Habilitačná komisia

prof. PhDr. Branislav Pupala, CSc.
predseda

doc. Mgr. Klára Šeďová, Ph.D.
doc. RNDr. Vasilis Teodoridis, Ph.D.

Oponenti

prof. PhDr. Martin Bílek, Ph.D.
doc. PaedDr. Kristína Žoldošová, Ph.D.
doc. Mgr. Petr Novotný, Ph.D.

b) Odborné posúdenie prednesenej prednášky uchádzača

PhDr. Jan Činčera, Ph.D. predniesol habilitačnú prednášku na tému *Emancipační a instrumentální přístup jako komplementární paradigmata environmentální výchovy*, ktorú mu na svojom zasadnutí dňa 4. 12. 2014 odporučila vedecká rada PdF TU. Relatívna dichotómia týchto dvoch prístupov, ako sú uvedené v názve prednášky, umožnila uchádzačovi prezentovať jasný a zrozumiteľný prierez prístupov k environmentálnej výchove, ako sa v pedagogickom priestore formoval posledné desaťročia, v podstate od artikulácie potreby reagovať vo výchove na degradáciu životného prostredia. Prednáška tak priniesla potrebný orientačný vhl'ad do problematiky EV ako celku, aby sa potom jej akcent vzťahoval práve na interpretáciu dvoch odlišných prístupov k EV reprezentovaný na jednej strane cieľovo orientovaným inštrumentálnym prístupom a na druhej strane procesuálne a holisticky zameraným prístupom emancipačným. V prednáške odzneli korene týchto prístupov, ich odraz v školských politických rozhodnutiach na úrovni trebárs kurikulárnej politiky v oblasti EV, ako aj v odraze týchto prístupov na konkrétnych projektoch EV realizovaných v školskej (či mimoškolskej) praxi. Vyústením potenciálnych diskrepancií alebo kontradikcií má byť prístup komplementárneho vnímania a prijatia oboch spomenutých konceptov.

Prednáška bola koncipovaná tak, aby bola ústretová nielen k odborníkom v oblasti EV, ale aj komunite, ktorá sa na poli EV pohybuje sprostredkovane alebo okrajovo. Výklad mal charakter sprostredkovania kľúčových prvkov v relatívne krátkej histórii EV, a to tak, aby odborníci na poli EV vnímali validitu prezentovaných poznatkov a tí menej zainteresovaní mali možnosť vytvoriť si plastickejší a nezjednodušený obraz o vývoji ideí, z ktorých súčasný diskurz v oblasti environmentálnej výchovy pramení. Takáto voľba štruktúry prezentácie reprezentuje citlivosť uchádzača voči konkrétnemu auditóriu, a dokumentuje tiež schopnosť vybrať také poznatky, ktoré sú schopné nadviazať na variabilné odborné zázemie poslucháčov bez toho,

aby utrpela serióznosť a fundovanosť výkladu témy a problému, a aby presvedčil o svojej hlbokjej erudícii v sledovanej problematike.

Uchádzač disciplinovane zvládol odprezentovať habilitačnú prednášku v stanovenom rozsahu 20 minút. Na prezentáciu nadviazala diskusia iniciovaná otázkami z pléna, na ktoré uchádzač dokázal pohotovo a pružne reagovať na základe očividnej fundovanosti v predmete svojej odbornej špecializácie. Prednáška i kompaktná diskusia k nej relevantne preukázali didaktické i vedecké spôsobilosti uchádzača predpokladané na postup do prislúchajúceho kvalifikačného stupňa vo vysokoškolskej kvalifikačnej hierarchii.

c) Zhodnotenie habilitačnej práce

Uchádzač ako habilitačnú prácu predložil publikovanú monografiu *Střediska ekologické výchovy mezi teorií a praxí* (vydané spoločne agentúrou Koniklec, ekocentrom Zelený klub a MU v Brne v roku 2013) čo je v súlade s § 1 ods. (3) písm. (a) vyhlášky MŠ SR č. 6/2005. Habilitačná práca je kontinuálnym vyústením dovtedajšej vedeckej práce uchádzača v oblasti environmentálnej pedagogiky, preukázanej aj odkazmi na jeho vlastné predtým publikované práce, pričom monografia je monotematickým dielom reprezentujúcim obsiahlejší výskumný projekt uchádzača zameraný na identifikáciu efektivity rozličných projektov či programov environmentálnej výchovy v rôznorodých centrách s týmto zameraním pôsobiacich v Českej republike. Habilitačná práca (predložená monografia) spoľahlivo reprezentuje dlhodobé vedecké pôsobenia autora v danej problematike, je syntézou širšieho okruhu poznatkov a súčasne hĺbkovou sondou do otázky efektivity či evaluácie existujúcich prístupov a programov EV ako ich nachádzame v reálnom prostredí súčasnosti.

Hodnotenie habilitačnej práce zo strany recenzentov je zhodne celkovo pozitívne, vyzdvihujúce erudíciu autora v predmete analýzy a v celkovej tematike, ktorá je dlhodobo jeho vedeckou špecializáciou. Všetci recenzenti teda odporúčali habilitačnú prácu prijať a v závere vyjadrujú pozitívne stanovisko k udeleniu docentskej hodnosti uchádzačovi. Otázky, ktoré k habilitačnej práci oponenti kladú nemajú spochybňujúci charakter, skôr sú to otázky zamerané na objasnenie, rozvinutie či doplnenie niektorých metodologických aspektov v práci prezentovaného výskumu či spôsobov interpretácií, alebo sú námietkami na hľadanie ďalších konzekvencií práce napríklad v oblasti vzdelávania učiteľov či ďalšieho smerovania stredísk ekologickej výchovy.

d) Zhodnotenie pedagogickej, vedeckej a publikačnej činnosti

Habilitačná komisia vo svojom stanovisku zo dňa 10. 4. 2015 konštatovala, že uchádzač dôsledne plní stanovené kritériá vzťahujúce sa na habilitáciu docentov. Opierajúc sa o vymedzené kritériá, rekapitulujeme formulované stanovisko habilitačnej komisie:

Celkovo už trinásťročná akademická kariéra uchádzača (na TU v Liberci a na MU v Brne) je spojená s odborom, v ktorom sa koná jeho habilitačné konanie – s pedagogikou. Jeho vedeckou špecializáciou je oblasť environmentálneho vzdelávania a výchovy ako širokého až paradigmatického pedagogického konceptu, ku ktorému sa viažu takmer všetky vedecké aktivity a publikačné výstupy uchádzača zdokumentované v jeho materiáloch. Ako vysokoškolský učiteľ/odborný asistent pôsobí na Katedre pedagogiky a psychológie FPHP TU v Liberci a na Katedre environmentálnych štúdií FSV MU v Brne, kde vyučuje kurzy viazané

k problematike environmentálnej výchovy, pedagogiky voľného času, globálnej výchovy či metodológie pedagogického výskumu, čo jasne preukazuje príslušnosť vedeckej a pedagogickej činnosti uchádzača k odboru pedagogika. Predchádzajúci kvalifikačný rast uchádzača na poli infromatických štúdií a knihovedy (zavŕšený získaním titulu Ph.D. v odbore *informačná veda*) je jednak vyjadrením formálneho naplnenia podmienok na habilitačné konanie, v súvislosti s akademickým pôsobením v oblasti environmentálnej výchovy je však produktívnym širším zázemím súčasných vedeckých aktivít uchádzača, ktoré dokázal zúročiť napr. v štúdiách prepájajúcich informačnú vedu a knihovedu s pedagogickým výskumom vo svojej dominantnej téme. K utváraniu profilu uchádzača v prislúchajúcom poli pedagogických štúdií prispeli aj jeho predchádzajúce pedagogické aktivity či už ako stredoškolského učiteľa i ako lektora a inštruktora environmentálnej výchovy.

Uvedené skutočnosti preukazujú splnenie kritérií vzťahujúcich sa k pôsobeniu vo vysokoškolskom vzdelávaní, ako sú stanovené v § 2 ods. 1 kritérií habilitácie docentov na TU v Trnave, pričom je preukázané aj plnenie ods. 2 uvedeného paragrafu (vedenie záverečných prác). Uchádzač doposiaľ viedol prevažne bakalárske práce (za posledných 5 rokov 47 prác), školiť 4 diplomové práce, v súčasnosti je konzultantom jednej dizertačnej práce na UK v Prahe.

Uchádzač predložil zoznam publikovaných prác a ohlasov spolu s kvantifikačným sumárom výstupov a ohlasov, pričom na základe predložených zdrojov je možno potvrdiť plnenie podmienok na habilitáciu docentov uvedených v §§ 3 a 4 kritérií. Rekapitulujeme, že zoznam prác uchádzača obsahuje sumárne 101 jednotiek; z toho ide o 3 monografie, 9 vysokoškolských učebných textov (z toho 3 v autorstve alebo spoluautorstve na 3 AH) 72 vedeckých prác v časopisoch a zborníkoch, z čoho je 11 prác publikovaných v zahraničných časopisoch a zborníkoch a 6 prác publikovaných v časopisoch registrovaných v databázach WoS, Scopus, Erih. Uchádzač sa aktívne a preukázateľne zúčastnil 35 konferencií, z toho 9 zahraničných. Na jeho publikované práce je spolu zaznamenaných 63 citácií, z čoho je 34 ohlasov podľa SCI.

Ako už bolo konštatované, obsahové hľadisko publikačných výstupov uchádzača je disciplinované a sústredene viazané na oblasť environmentálnej výchovy a vzdelávania, sledujúc ich teoretické a metodologické zázemie, analýzu a evaluáciu programov EV, viazanosť na pedagogiku voľného času alebo aj na školskú pedagogiku vo vzťahu k EV v školských kurikulárnych dokumentoch.

Vyššie naznačené oblasti vedeckého a pedagogického pôsobenia uchádzača v pedagogických študijných odboroch dopĺňajú aj skutočnosti, že uchádzač sa podieľal na koncipovaní študijného programu Pedagogika voľného času (TU Liberec), viedol program *doplňujúceho pedagogického štúdia*, je členom komisií pre štátne skúšky v odboroch *pedagogika a vychovávateľstvo*.

Oblasť jeho profesijnej orientácie je bohato napĺňaná aj expertíznymi a ďalšími odbornými aktivitami. Ide o expertízne činnosti v rezortných komisiách ministerstva školstva, výskumného ústavu pedagogického, ministerstva životného prostredia a pod. Ďalej ide o lektorské a iné pedagogické aktivity v oblasti ďalšieho vzdelávania učiteľov, o odborné aktivity v konkrétnych lokálnych i medzinárodných projektoch, i o edičné aktivity cez redakčnú činnosť v časopise Charles University e-journal for Environmental Education.

e) Záverečné hodnotenie a návrh habilitačnej komisie

Habilitačná komisia po preskúmaní prislúchajúcich materiálov vyjadruje a potvrdzuje plnenie kritérií uchádzača na habilitáciu docentov v odbore pedagogike (v súlade s § 76 ods. 1, 3, 4 a 6 zákona o VŠ a v súlade s prislúchajúcimi normami TU). Ďalší priebeh habilitačného konania – obhajoba habilitačnej práce a prednesenie habilitačnej prednášky spolu so zohľadnením pozitívnych stanovísk oponentov k habilitačnej práci umožňujú opakovane potvrdiť plnenie pedagogických i vedeckých kritérií uchádzača vo vzťahu k získaniu akademickej kvalifikácie docenta. Na základe celkového priebehu habilitačného konania habilitačná komisia

ODPORÚČA

vedeckej rade Pedagogickej fakulty TU, aby PhDr. Janovi Činčerovi, Ph.D. udelila titul **docent** v odbore *pedagogika*.

Trnava 18. júna 2015

B. Pupala – prítomný
K. Šeďová – prítomná
V. Teodoridis – prítomný